

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร

นางสาว คารณี สมบูรณ์อนุกุล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-746-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS AMONG TEXT-STRUCTURE KNOWLEDGE
READING COMPREHESSION ABILITY AND WRITING
ABILITY IN THAI LANGUAGE OF MATHAYOM SUKSA
THREE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Daranee Somboonanugoon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-746-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโภหารและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวดารณี สมบูรณ์อนุกุล

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

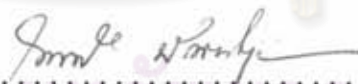
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

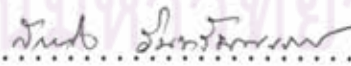
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุคมสิน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ดาร์ณี สมบูรณ์อนุกุล : ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS AMONG TEXT-STRUCTURE KNOWLEDGE READING COMPREHENSION ABILITY AND WRITING ABILITY IN THAI LANGUAGE OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์, 211 หน้า. ISBN 974-635-746-8

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะโวหาร แบบสอบถามความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามความสามารถในการเขียนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
4. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา2539.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C740735 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD : TEXT-STRUCTURE KNOWLEDGE / READING COMPREHENSION ABILITY / WRITING ABILITY IN THAI LANGUAGE

DARANEE SOMBOONANUGOON : RELATIONSHIPS AMONG TEST-STRUCTURE KNOWLEDGE READING COMPREHENSION ABILITY AND WRITING ABILITY IN THAI LANGUAGE OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KAMONPORN BUNDITYANOND, Ph.D., 211 pp. ISBN 974-635-746-8

The purposes of this research were :

1. To study the relationship between text-structure knowledge and reading comprehension ability in Thai language of mathayom suksa three students, Bangkok Metropolis.
2. To study the relationship between text-structure knowledge and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students, Bangkok Metropolis.
3. To study the relationship between reading comprehension ability and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students, Bangkok Metropolis.
4. To study the relationships among text-structure knowledge, reading comprehension ability and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students, Bangkok Metropolis.

The samples of this study were 400 mathayom suksa three students, Bangkok metropolis.

The research instruments, constructed by the researcher, were the text-structure knowledge test, the reading comprehension ability test and the writing ability test in Thai language. The data were analyzed by Pearson product moment correlation and multiple correlation.

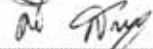
The results of this research were as follows :

1. There was positive correlation between text-structure knowledge and reading comprehension ability in Thai language of mathayom suksa three students at 0.01 level of significance.
2. There was positive correlation between text-structure knowledge and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students at 0.01 level of significance.
3. There was positive correlation between reading comprehension ability and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students at 0.01 level of significance.
4. There was multiple correlation between text-structure knowledge, reading comprehension ability and writing ability in Thai language of mathayom suksa three students at 0.01 level of significance.

ภาควิชา มัธยมศึกษา

สาขาวิชา การสอนภาษาไทย

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สายใจ อินทร์มพรรย์ และรองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมิตรา อังวัฒนกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย และขอขอบพระคุณมูลนิธิ ม.ล.จิราภัย นพวงศ์ ที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณแม่และญาติพี่น้องที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยในทุก ๆ ด้านด้วยดีตลอดมา จนงานวิจัยฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จด้วยดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คารณีย์ สมบูรณ์อนุกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
โหรา.....	14
ความหมายของโหรา.....	14
ประเภทของลักษณะโหรา.....	15
การอ่าน.....	27
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน.....	27
องค์ประกอบของการอ่าน.....	31
ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	34
องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	36
ระดับของความเข้าใจในการอ่าน.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเขียน.....	48
ความหมายและความสำคัญของการเขียน.....	48
องค์ประกอบของการเขียน.....	53
ความหมายของความสามารถในการเขียน.....	56
องค์ประกอบของความสามารถในการเขียน.....	58
ประเภทของการเขียน.....	59
การเขียนเรียงความ.....	62
เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ.....	63
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและการอ่าน กับการเขียน.....	72
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารกับการอ่าน.....	72
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารกับการเขียน.....	73
ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน.....	74
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
งานวิจัยในประเทศ.....	76
งานวิจัยต่างประเทศ.....	86
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	97
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	103
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	105
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....113
	สรุปผลการวิจัย.....115
	อภิปรายผลการวิจัย.....115
	ข้อเสนอแนะ.....119
	รายการอ้างอิง.....121
	ภาคผนวก.....139
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....140
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....142
	ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร.....144
	ภาคผนวก ง แหล่งที่มาของเนื้อเรื่องที่น่ามาใช้เป็นแบบสอบ.....146
	ภาคผนวก จ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....148
	ภาคผนวก ฉ รายการแก้ไขแบบสอบก่อนนำไปทดลอง.....156
	ภาคผนวก ช ตารางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบที่ทดลองใช้.....159
	ภาคผนวก ซ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....170
	ภาคผนวก ฌ ตัวอย่างการคำนวณทางสถิติ.....203
	ประวัติผู้เขียน.....211

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในที่ละคู่แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร 3 ตัว.....	110
2	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	145
3	แหล่งที่มาของเนื้อเรื่องที่น่ามาใช้เป็นแบบสอบความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ.....	147
4	เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	179
5	ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบสอบฉบับที่ 1 ความรู้ เกี่ยวกับลักษณะโวหาร จำนวน 30 ข้อ.....	160
6	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (P) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบสอบฉบับที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร จำนวน 30 ข้อ.....	162
7	ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบสอบฉบับที่ 2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ.....	164
8	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก (P) และสัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด (q) ของแบบสอบฉบับที่ 2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ.....	166
9	ค่าความสัมพันธ์แห่งความสอดคล้องภายใน (W) ระหว่างผู้ตรวจคนที่ 1 และผู้ตรวจคนที่ 2 ของแบบสอบฉบับที่ 3 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย....	168

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย